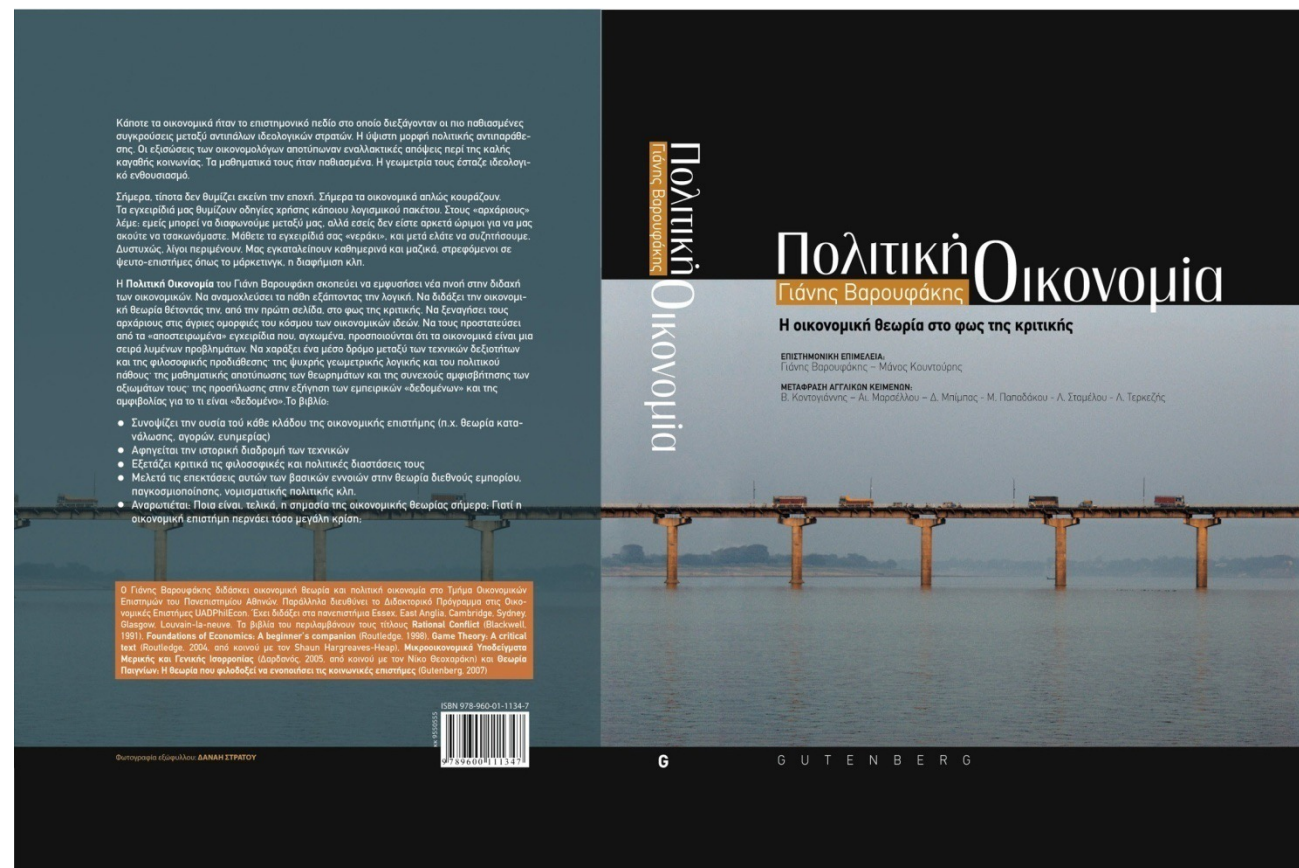

Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία

*Η παράλληλη εξέλιξη των οικονομιών και της
οικονομικής θεωρίας*

Γιάννης Βαρουφάκης, Μάνος Κουντούρης

Βασικό βιβλίο

Διδακτικά βοηθήματα

- Βαρουφάκης, Γ., *Πολιτική Οικονομία: Η οικονομική θεωρία στο φως της κριτικής*, Δαρδανός - Gutenberg
- Heilbroner R., *Οι Φιλόσοφοι του Οικονομικού Κόσμου*, Κριτική

Γιατί «πολιτική» οικονομία;

Γιατί «πολιτική» οικονομία;

- **Ένα παράδειγμα:** Μικρό χωριό στην Αφρική, 10 οικογένειες, ελάχιστο εισόδημα για να μην πεινάσουν \$100 ανά οικογένεια.
- **Παραγωγή:** κανονική σοδειά = 100 τόνοι, καλή σοδειά = 150 τόνοι, κακή σοδειά = 50 τόνοι
- **Τιμή:** Κανονική χρονιά = \$10 ο τόνος, καλή χρονιά = \$8 ο τόνος, κακή χρονιά = \$19 ο τόνος
- **Εισόδημα:** Κανονική χρονιά = $\$10 \times 100 = \1000 ή \$100 ανά οικογένεια. Καλή χρονιά = $\$8 \times 150 = \1200 ή \$120 ανά οικογένεια. Κακή χρονιά = $\$19 \times 50 = \950 ή \$95 ανά οικογένεια. Ανά τριετία, μέσο εισόδημα = $(120+100+95)/3 = \$105$, πάνω από το όριο πείνας!

Ένα φτωχό Αφρικανικό χωριό απαρτιζόμενο από 10 οικογένειες οι οποίες παράγουν σιτάρι και το πουλάνε στην αγορά με στόχο να κερδίσουν τουλάχιστον \$100 ετησίως

Ποσότητα	Τιμή	Εισόδημα	Εισόδημα ανά οικ.
100	\$10	\$1000	\$100
150	\$8	\$1200	\$120
50	\$19	\$950	\$95
Μέσος όρος			\$105

Μεσάζων - έμπορος

- Ο μεσάζων διαθέτει χρήματα που του επιτρέπουν να αγοράζει και να αποθηκεύει σιτάρι τις καλές χρονιές και να το πουλάει τις κακές χρονιές.
- Σε μια καλή χρονιά, αγοράζει τους 50 επί πλέον τόνους προς \$8,50 (αντί για \$8) τον τόνο.
- Έτσι η τιμή που μπορούν να χρεώσουν οι χωρικοί για τους υπόλοιπους 100 τόνους είναι η κανονική τιμή των \$10!
- Όταν έρθει η κακή χρονιά, πουλάει τους 50 αυτούς τόνους προς \$10 τον τόνο (αντί για \$8).

Ο αντίκτυπος των κινήσεων του μεσάζοντα...

Το ετήσιο εισόδημα του εμπόρου

<u>Χρονιά</u>	<i>Αγορές</i>	<i>Πωλήσεις</i>	<i>Έξοδα</i>	<i>Έσοδα</i>
Κανονική	----	-----	-----	----
Καλή	50t προς \$8,50	-----	\$425	----
Κακή	----	50t προς \$10	----	\$500

Καθαρό εισόδημα του εμπόρου όταν μια «κακή» χρονιά έπεται μιας «καλής»:

Έσοδα «κακής» χρονιάς μείον έξοδα «καλής» χρονιάς = $\$500 - \$425 = \$75$

Καθαρό Εισόδημα του χωριού και της κάθε μιας από τις 10 οικογένειες

Χρονιά

Κανονική $100 \times \$10$ ο τόνος = \$1000, δηλαδή \$100 ανά οικογένεια

Καλή Εισόδημα από τους 50 τόνους που πωλούν στον έμπορο (προς \$8,50 τον ένα) χρονιά +
εισόδημα από τους υπόλοιπους 100 τόνους που πωλούν στην αγορά (προς \$10 τον ένα) = $50 \times \$8,50 + 100 \times \10
= \$1425

Κακή Εισόδημα από τους 50 τόνους που πωλούν στην αγορά προς \$10 τον ένα =
 $50 \times \$10 = \500

Καθαρό εισόδημα διετίας του χωριού όταν μια «κακή» χρονιά έπεται μιας «καλής»: Έσοδα «κακής» χρονιάς συν έσοδα «καλής» χρονιάς = $\$1425 + \$500 = \$1925$, δηλαδή κατά μέσο όρο \$192,50 η οικογένεια για δύο χρόνια, ή \$96,25 ετησίως.

Δηλαδή κάτω του ετήσιου εισοδήματος (\$100) που είναι αναγκαίο για να αποφύγουν τον λιμό!

Δύο διαφορετικές «αφηγήσεις»

1. Ένας κοινός καιροσκόπος που εγκληματεί εκμεταλλευόμενος απλούς ανθρώπους του μόχθου. Δεν παράγει τίποτα, κερδίζει όμως με αγοραπωλησίες που καταδικάζουν τους συνανθρώπους του (εκείνους που μοχθούν για να παραχθεί το σιτάρι) στην βιολογική και ηθική εξόντωση κάθε φορά που οι καιρικές συνθήκες στρέφονται εναντίον τους. Η πείνα τους, το κέρδος του.
2. Ο έμπορος δεν υποχρεώνει κανέναν να του πουλήσει σιτάρι. Βοηθάει το οικονομικό σύστημα να λειτουργήσει καλύτερα. Συνεισφέρει στην σταθερότητα τόσο της ποσότητας σιταριού που φτάνει στην κεντρική αγορά όσο και της τιμής του σιταριού. Η κοινωνική προσφορά του είναι η απόσβεση των «κραδασμών» που οφείλονται στον καιρό. Αφαιρεί την αβεβαιότητα από την ζωή των αρτοποιών και των καταναλωτών.

Δύο πολιτικές

- Από την Αφήγηση 1: Να του τεθεί ελάχιστη τιμή πώλησης ίση με \$12
- Από την Αφήγηση 2: Τίποτα!